

سُلْفَر، تئوری موسیقی

تربیتِ شنوایی، ریتم و دیکته

ویراست سوم (دوره جامع) با تجدید نظر کلی

پروفسور مارتا آ. گتزو / سینا جعفری کیا

Solfège, ear training, rhythm, dictation, and music theory

Marta Arkossy Ghezso

با نظارت
لیح قلمرو

مرکز موسیقی پتهوون شیراز

سرشناسه	Ghezzi, Marta Arkossy - 1940 - مارتا آرکوسی
عنوان و نام پدیدآور	: سلفژ، تئوری موسیقی، تربیت شنوایی، ریتم و دیکته/ نویسنده مارتا آرکوسی؛ مترجم سینا جعفری کیا
مشخصات نشر	: تهران: بی تا، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۴۴۴ ص. : پارتیشنون
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۴۰۵-۰-۱
وضعیت فهرست‌نویسی	: قیبا
عنوان اصلی	: Solfège, ear training, rhythm, dictation, and music theory : a comprehensive course. 3ed d, c2005. :
موضوع	: موسیقی -- نظریه
موضوع	: موسیقی -- آموزش
موضوع	: سلفژ
موضوع	: پرورش گوش
موضوع	: موسیقی -- ریتم و وزن
موضوع	: جعفری کیا، سینا، ۱۳۶۹ - مترجم
شماره افزوده	: ۱۳۹۷ اس ۸ / ۵۲ MT6
رده‌بندی کنگره	: ۷۸۱
رده‌بندی دیویی	: ۵۲۰۷۰۷۸
شماره کتابشناسی ملی	

سلفژ، تئوری موسیقی، تربیت شنوایی، ریتم و دیکته

- ◆ ناشر: بی تا
- ◆ نویسنده: پروفیسور مارتا آ. گتزو
- ◆ مترجم: سینا جعفری کیا
- ◆ طراح جلد: احمد آقا قلیزاده
- ◆ صفحه آرا: فرزین صادقی‌زاده
- ◆ مدیرتولید: سید شهاب‌الدین ملاسعیدی
- ◆ نوبت چاپ: سوم
- ◆ سال چاپ: ۱۳۹۹
- ◆ قیمت به همراه لوح فشرده: ۱۳۵۰۰۰ تومان
- ◆ شمارگان: ۱۰۰۰
- ◆ شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۴۰۵-۰-۱
- ◆ لیتوگرافی: نقش سبز
- ◆ چاپ: ترانه
- ◆ صحافی: تیرگان

دفتر مرکزی:

تهران، خیابان جمهوری
خیابان دانشگاه، کوچه بهار،
پلاک ۳، واحد ۵

تلفن:
۶۶۹۶۲۸۰۲

پایگاه اینترنتی:
www.bitapub.ir

فهرست

۱۱	مقدمه نویسنده
۱۶	درباره نویسنده
۱۷	مقدمه مترجم

درس	صفحه	تئوری	تربیت شنوایی	ریتم	سلفژ	دیگته
بخش اول: سیستم تنال						
۱	۲۱	۱. صدای موسیقایی ۲. خطوط حامل	شناسایی تن‌های مختلف. تمرین‌های اینتوناسیون	—	—	۱
۲	۲۵	۱. کشش نت‌ها و سکوت‌ها ۲. میزان $\frac{2}{4}$ ۳. میزان $\frac{4}{4}$			—	۲
۳	۲۹	۱. گام «دو» ماژور ۲. درجات گام	شناسایی تن‌های مختلف. تمرین‌های اینتوناسیون	تمرین‌های مشابه	۱-۷	۳
۴	۳۳	۱. علائم تغییردهنده ۲. گام‌های نسبی ۳. گام «لا» مینور	تمرین‌های مشابه		۸-۱۴	۴
۵	۳۸	فواصل: یکم، دوم، سوم	شناسایی فواصل	تمرین‌های مشابه	۱۵-۱۹	۵
۶	۴۲	فواصل: چهارم، پنجم	تمرین‌های مشابه		۲۰-۲۶	۶
۷	۴۶	فواصل: ششم، هفتم، اکتاو	تمرین‌های مشابه	تمرین‌های مشابه	۲۷-۳۳	۷
۸	۵۰	۱. فواصل افزوده و کاسته ۲. معکوس فواصل	تمرین‌های مشابه	تمرین‌های مشابه	۳۴-۳۹	۸
۹	۵۵	۱. فواصل ترکیبی ۲. ضرب بالا	شناسایی فواصل ترکیبی		۴۰-۴۶	۹
۱۰	۵۹	۱. کلید باس ۲. نقطه و خط اتحاد ۳. میزان $\frac{3}{4}$ ۴. میزان $\frac{4}{4}$	تمرین‌های اینتوناسیون. شناسایی فواصل		۴۷-۵۴	۱۰
۱۱	۶۵	۱. ساختار شکل گرفتن گام‌های ماژور از صداهای دیگر: گام «سل» ماژور ۲. علائم تمپو	تمرین‌های مشابه	تمرین‌های مشابه	۵۵-۶۳	۱۱

۱۲	۶۴-۶۹	تمرین‌های مشابه	تمرین‌های مشابه	۱. ساختار شکل گرفتن گام‌های مینور از صداهای دیگر: گام «می» مینور ۲. علائم دینامیک ۳. علائم حالت	۷۳	۱۲
۱۳	۷۰-۷۵	ترکیب نت‌ها و سکوت‌ها	تمرین‌های مشابه	۱. گام «فا» ماژور ۲. میزان $\frac{4}{4}$	۸۰	۱۳
۱۴	۷۶-۸۲	تمرین‌های مشابه	تمرین‌های اینتوناسیون. شناسایی تریادهای	۱. گام «ر» مینور ۲. اطلاعات بنیادی درباره آکوردها: تریاد ماژور	۸۵	۱۴
۱۵	۸۳-۹۰		تمرین‌های مشابه	۱. گام «ر» ماژور ۲. سنکوپ	۹۲	۱۵
۱۶	۹۱-۹۷		تمرین‌های مشابه	۱. گام «سی» مینور ۲. تریاد مینور	۹۸	۱۶
۱۷	۹۸-۱۰۴		تمرین‌های مشابه	۱. گام «سی بمل» ماژور ۲. تریوله	۱۰۴	۱۷
۱۸	۱۰۵-۱۱۰		تمرین‌های مشابه	۱. گام «سل» مینور ۲. تریاد کاسته	۱۰۹	۱۸
۱۹	۱۱۱-۱۱۹	میزان‌های متناوب 	تمرین‌های مشابه	۱. میزان‌های $\frac{2}{4}$ و $\frac{3}{4}$ ۲. تریاد افزوده	۱۱۴	۱۹
۲۰	۱۲۰-۱۲۵		تمرین‌های مشابه	۱. گام «لا» ماژور ۲. میزان $\frac{4}{8}$	۱۲۰	۲۰
۲۱	۱۲۶-۱۳۲		تمرین‌های مشابه	۱. گام «فا دیز» مینور ۲. آرتیکولاسیون	۱۲۵	۲۱
۲۲	۱۳۳-۱۳۸		تمرین‌های مشابه	۱. گام «می بمل» ماژور ۲. میزان‌های $\frac{2}{2}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{4}{2}$	۱۳۱	۲۲
۲۳	۱۳۹-۱۴۵		تمرین‌های مشابه	۱. گام «دو» مینور ۲. میزان‌های شش ضربی: $\frac{6}{4}$, $\frac{6}{6}$, $\frac{6}{8}$, $\frac{6}{16}$	۱۳۶	۲۳
۲۴	۱۴۶-۱۵۲		تمرین‌های مشابه	۱. گام «می» ماژور و «دو دیز» مینور ۲. میزان‌های نه ضربی: $\frac{9}{9}$, $\frac{9}{16}$, $\frac{9}{8}$	۱۴۳	۲۴

۲۵	۱۵۳-۱۵۸		تمرین‌های مشابه	۱. گام «لابمل» ماژور و «فا» مینور ۲. میزان‌های دوازده ضربی: 12 12 12 16 8 4	۱۵۰	۲۵
۲۶	۱۵۹-۱۶۶		تمرین‌های مشابه	۱. گام «سی» ماژور و «سل دیز» مینور ۲. علائم تغییردهنده مضاعف	۱۵۶	۲۶
۲۷	۱۶۷-۱۷۲	تمرین‌های مشابه	تمرین‌های مشابه. شناسایی آکوردهای هفتم نمایان	۱. گام «ر بمل» ماژور و «سی بمل» مینور ۲. اطلاعات بنیادی درباره آکوردهای هفتم: آکورد هفتم نمایان	۱۶۲	۲۷
۲۸	۱۷۳-۱۷۸		تمرین‌های مشابه	۱. گام «فا دیز» ماژور و «ر دیز» مینور ۲. زکستوله	۱۶۸	۲۸
۲۹	۱۷۹-۱۸۴	ترکیب فرمول‌های ریتمیک	تمرین‌های مشابه	۱. گام «سل بمل» ماژور و «می بمل» مینور ۲. میزان‌های پنج ضربی: 5 5 5 16 8 4	۱۷۴	۲۹
۳۰	۱۸۵-۱۹۰	تمرین‌های مشابه	تمرین‌های مشابه. مرور فواصل	۱. گام «دو دیز» ماژور و «لا دیز» مینور ۲. میزان‌های هفت ضربی: 7 7 4 16 8	۱۸۱	۳۰
۳۱	۱۹۱-۱۹۷	تمرین‌های مشابه	تمرین‌های مشابه. مرور آکوردها	۱. گام «دو بمل» ماژور و «لا بمل» مینور ۲. انواع گام ماژور	۱۸۸	۳۱
جدول گام‌های ماژور و مینور دیاتونیک					۱۹۶	
بخش دوم: سیستم کروماتیک						
۳۲	۱۹۸-۲۰۶	ترکیب فرمول‌های ریتمیک	تمرین‌های اینتوناسیون	۱. نیم‌پرده‌های دیاتونیک و کروماتیک ۲. تنالیت‌های همسایه ۳. کروماتیزه کردن گام ماژور به‌صورت تنال	۱۹۹	۳۲

۳۳	۲۰۷-۲۱۵	تمرین‌های مشابه	تمرین‌های مشابه	۱. تنالیته‌های همسایه (ادامه) ۲. کروماتیزه کردن گام مینور بصورت تنال	۲۰۶	۳۳
۳۴	۲۱۶-۲۲۵	تمرین‌های مشابه	تمرین‌های مشابه	۱. کروماتیزه کردن بصورت آتنال ۲. آنارمونیک‌ها	۲۱۲	۳۴
۳۵	۲۲۶-۲۳۱		تمرین‌های مشابه. شناسایی آکوردها	۱. مدولاسیون ۲. آکورد هفتم کاسته	۲۱۹	۳۵
بخش سوم: سیستم مدال						
قسمت اول: گام‌های پنتاتونیک (مدها)						
۳۶	۲۳۲-۲۳۷		تمرین‌های اینتوناسیون	۱. گام پنتاتونیک: آن‌همیتونیک ۲. میزان‌های هشت ضربی: 8 8 16 8	۲۳۷	۳۶
۳۷	۲۳۸-۲۴۳		تمرین‌های مشابه	۱. گام پنتاتونیک: همیتونیک ۲. اختصارات	۲۳۲	۳۷
قسمت دوم: مدهای قرون وسطایی						
۳۸	۲۴۴-۲۴۹	تمرین‌های مشابه	تمرین‌های مشابه	۱. مدهای قرون وسطایی: یونین، دورین ۲. نت‌های زینت	۲۳۹	۳۸
۳۹	۲۵۰-۲۵۵		تمرین‌های مشابه	۱. مدهای قرون وسطایی: فریژین، لیدین ۲. دوئوله	۲۴۸	۳۹
۴۰	۲۵۶-۲۶۱	تمرین‌های مشابه	تمرین‌های مشابه. شناسایی آکوردهای هفتم	۱. مدهای قرون وسطایی: میکسولیدین، ائولین، لوکرین ۲. آکوردهای هفتم	۲۵۴	۴۰
جدول مدهای قرون وسطایی					۲۶۰	
۴۱	۲۶۲-۲۶۸		تمرین‌های مشابه	۱. مدهای کروماتیک: یونین ۲. آکوردهای هفتم (ادامه)	۲۶۱	۴۱

۴۲	۲۶۹-۲۷۳		تمرین‌های مشابه. شناسایی آکوردهای نهم	۱. مدهای کروماتیک: لیدین، میکسولیدین ۲. آکوردهای نهم	۲۶۷	۴۲
قسمت سوم: مدهای مدرن و معاصر						
۴۳	۲۷۴-۲۸۰		تمرین‌های مشابه. شناسایی آکوردهای یازدهم	۱. گام تمام پرده ۲. آکوردهای یازدهم	۲۷۳	۴۳
۴۴	۲۸۱-۲۸۵		تمرین‌های مشابه	۱. مدهای مسیان: اول، دوم، سوم ۲. کوئینتوله	۲۸۰	۴۴
۴۵	۲۸۶-۲۹۰	تمرین‌های مشابه	تمرین‌های مشابه. شناسایی آکوردهای سیزدهم	۱. مدهای مسیان: چهارم، پنجم ۲. آکوردهای سیزدهم	۲۸۷	۴۵
۴۶	۲۹۱-۲۹۶		تمرین‌های مشابه. مرور آکوردهای هفتم، نهم، یازدهم و سیزدهم	مدهای مسیان: ششم، هفتم	۲۹۲	۴۶
بخش چهارم: سیستم آتنال						
۴۷	۲۹۷-۳۰۴		تمرین‌های اینتوناسیون شناسایی آکوردهای کوارتال	۱. آتنال آزاد ۲. کوارتوله ۳. آکورد کوارتال	۳۰۱	۴۷
۴۸	۳۰۵-۳۰۹		تمرین‌های اینتوناسیون براساس تکنیک‌های سریال	موسیقی سریال	۳۰۹	۴۸
۴۹	۳۱۰-۳۱۴	حذف میزان نما	تمرین‌های مشابه. شناسایی آکوردهای سکوندال	۱. موسیقی سریال (ادامه) ۲. آکورد سکوندال	۳۱۶	۴۹
۵۰	۳۱۵-۳۱۹	—	تمرین‌های آلتاتوری برای ریتم و نواک	موسیقی آلتاتوری	۳۲۶	۵۰

۵۱	۳۲۰-۳۲۲	—	تمرین‌های اینتوناسیون و ریتم براساس علائم گرافیکی 	موسیقی آلتوری: علائم گرافیکی	۳۳۷	۵۱
----	---------	---	--	------------------------------	-----	----

ضمیمه: تمرین‌های کلید دو

—	۳۲۳-۳۴۵	تمرین‌های اینتوناسیون		کلید آلتو 	۳۴۹	I
—	۳۴۶-۳۶۸	تمرین‌های مشابه		کلید تنور 	۳۵۷	II
—	۳۶۹-۴۲۳	تمرین‌های مشابه	تعویض کلیدها		۳۶۵	III

نمونه‌های موسیقی در سیستم‌های تنال کروماتیک، مدال و آتنال

—	—		سیستم تنال	۳۸۹	بخش ۱:
—	—		سیستم کروماتیک	۳۹۳	بخش ۲:
بخش ۳: سیستم مدال					
—	—		گام‌های پنتاتونیک	۳۹۶	قسمت ۱:
—	—		مدهای قرون وسطایی	۳۹۷	قسمت ۲:
—	—		مدهای مدرن و معاصر	۴۰۱	قسمت ۳:
—	—		سیستم آتنال	۴۰۴	بخش ۴:

لوح دیکته

—	—		دیکته شماره‌های ۱-۲۶	۴۲۵	لوح ۱:
—	—		دیکته شماره‌های ۲۷-۵۱	۴۲۴	لوح ۲:

۴۴۶		نمایه
۴۵۲		فهرست نمونه‌های موسیقی
۴۵۶		فهرست منابع

مقدمه نویسنده

مرور کلی

درک حرفه‌ای یک اثر موسیقی به مقدار مهارت یک نوازنده در خط مشی‌های موسیقی، یعنی سلفژ (نت‌خوانی)، دیکته، هارمونی، کنترپوان، فرم و آنالیز، ارکستراسیون و تاریخ موسیقی بستگی دارد. اگرچه هر یک از این زمینه‌ها یک تخصص خاص می‌باشند اما تئوری، سلفژ و دیکته مهمترین و پایه‌ای‌ترین مباحث موسیقی از لحاظ آموزش و توسعه شنوایی، ریتم و حافظه موسیقایی به حساب می‌آیند.

امروزه فرایند تعلیم موسیقی بسیار پیچیده‌تر و حتی سخت‌تر از گذشته شده است و طبیعی است که هنرجویان امروزی در مواجهه با سبک‌های متنوع و روش‌های موسیقی معاصر نظیر آتالیته، سریالیسم، آلتاتوریسیم، علائم گرافیکی و دیگر روش‌های آهنگسازی از شما بپرسند، «چگونه می‌توان این تنوع موسیقی را درک و اجرا کرد؟»

هدف این کتاب ایجاد یک شالوده کامل برای درک، شنیدن و اجرای موسیقی است که از تنال شروع می‌شود و قدم‌به‌قدم به سمت کروماتیک، مدال و سیستم آتنال از ساده تا پیچیده پیش می‌رود.

ویرایش سوم

در طی دهه‌های گذشته، این کتاب سفرهای موفقیت‌آمیزی به آمریکا، اروپا و آسیا داشته است. ترجمه ایتالیایی، از انتشارات ریکوردی (میلان، ۱۹۸۵) توسط بسیاری از کنسرواتوارهای اروپایی برای تدریس مورد استفاده قرار گرفته است. همچنین ترجمه کره‌ای آن توسط شرکت انتشاراتی ایماچونچو (سئول، ۲۰۰۰) به چاپ رسیده است.

ویرایش سوم، یک ویرایش توسعه‌یافته و بازبینی شده است. برخی از موضوعات تئوریک و تعداد زیادی از سلفژها، تربیت شنوایی و تمرین‌های ریتمیک برای سطوح مختلف دانش‌آموزان بازبینی شده است. همچنین تعدادی دیکته جدید به کتاب افزوده شده و بعضی از دیکته‌های قدیمی مورد بازبینی قرار گرفته است. علاوه بر این‌ها، تمام دیکته‌ها در دو لوح، همراه کتاب در اختیار شما خواننده گرامی قرار گرفته است.

این بازبینی‌ها نتیجه همکاری افراد زیادی است که کتاب را خوب مطالعه کرده‌اند و در کلاس‌هایشان به‌عنوان منبع درسی استفاده کرده‌اند؛ و من از علاقه و حمایت خالصانه آن‌ها سپاسگزار می‌کنم.

محتوا

توانایی‌های چندگانه دانش‌آموزان ابتدا از طریق یادگیری موضوعات تئوریک؛ و بعد تربیت شنوایی و تمرینات شکل می‌گیرد، در سلفژ بسط و گسترش می‌یابد و در نهایت این مهارت‌ها با دیکته تقویت می‌شوند.

روش آموزشی این کتاب به‌طور گسترده در کلاس درس آزمایش شده است. به این ترتیب که از همان ابتدا، دانش‌آموزان گرایش‌های موسیقایی‌شان را از طریق یک فرایند خوب سازماندهی شده توسعه می‌دهند که در نتیجه آن، به مفاهیم و تکنیک‌های سنتی تسلط پیدا می‌کنند و از دگرگونی همین تکنیک‌ها در موسیقی معاصر درک درستی به دست می‌آورند.

این کتاب تحلیل جامعی از هر دو تئوری موسیقی سنتی و معاصر ارائه می‌دهد که دارای پیشینه‌ای گسترده و متنوع هستند. به همین دلیل کسانی که از این کتاب استفاده می‌کنند و در آینده نزدیک به‌عنوان نوازنده، آهنگساز و موسیقی‌دان فعالیت می‌کنند، صاحب معیارهای قابل قبولی در سبک و انتخاب ریپرتوار خواهند بود.

تمرینات تربیت شنوایی، بخش مهمی از هر درس را به خود اختصاص داده و دانش‌آموز را در فرآیند آموزش شنوایی درونی، با خواندن و شناسایی نت‌ها درگیر می‌سازد. این تمرینات قدم‌به‌قدم پیش می‌رود و به دانش‌آموز برای تحلیل کردن و وفق دادن خود با تمام اطلاعات جدید، زمان کافی می‌دهد.

روش تمرینات ریتمیک، بر مبنای اضافه شدن فرمول‌های جدید در هر درس است و همین امر، درک و حس ریتم دانش‌آموز را پرورش می‌دهد.

سلفژ که ترکیب تن و ریتم می‌باشد، بر اساس تمرینات شنوایی و ریتمیک قبل از آن ساخته و پرداخته شده است. سلفژهای موجود در کتاب برای کاربرد هر یک از روش‌های خواندن نت‌ها با دقت طراحی شده است. یعنی اسامی الفبایی، اعداد، یا سیستم‌های «دو ثابت» و «دو متحرک» مبتنی بر سیلاب‌ها (دو، ر، می و غیره).

به‌کارگیری سیلاب‌ها، روشی است که به یقین، اجرای سلفژها را آسان می‌سازد. لذا، سیلاب‌ها فقط برای خواندن نت‌ها مهم می‌باشند. از لحاظ تعیین ساختار صوتی آن‌ها فاقد قدرت هستند و می‌توانند تنال، کروماتیک، مدال یا آتنال باشند.

دیکته، بخش پایانی هر درس است و تمام فعالیت‌های قبلی را تقویت می‌کند که یکی از مهمترین جنبه‌های آموزش موسیقی است و با درک انتزاعی تن‌ها شروع می‌شود و به نمادهای تصویری واقعی منجر می‌شود.

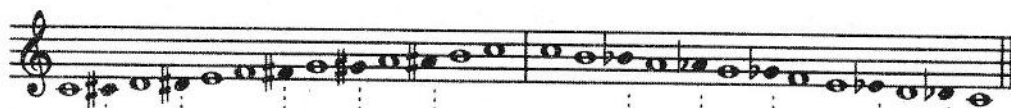

لوح دیکته‌ها

یکی از مشخصات قابل توجه ویرایش سوم، اضافه شدن دو لوح فشرده است که حاوی ضبط تمام دیکته‌های کتاب می‌باشد. در این لوح‌ها - برای راهنمایی هنرجویان - تنالیت، میزان‌نما، نت شروع، اسم ساز و تمپوی هر دیکته آورده شده است.

توصیه‌هایی به معلم

- سلفژهای موجود در هر درس، پیشرفت تدریجی روابط تن و ریتم را از ساده تا پیچیده ارائه می‌کند. معلم می‌تواند سلفژها را با در نظر گرفتن سطوح مختلف دانش‌آموزان، برایشان انتخاب کند.
- ترتیب تمرینات تربیت شنوایی و تمرینات ریتمیک قابل تغییر است، اما باید بعد از شرح موضوع تئوریک هر درس قرار بگیرند. تمرینات شناسایی آکوردها، به‌منظور تشخیص تن‌های موجود در آکورد به کار رفته است. هر آکورد به‌طور جداگانه (بدون در نظر گرفتن روابط بینشان) مطرح شده است که پایه کلاس هارمونی را تشکیل می‌دهند. تمرینات تربیت شنوایی با به کار بردن فواصل و آکوردها برای هر درس پیشنهاد شده است. علاوه بر این‌ها، در پایان تعداد زیادی از درس‌ها به معلم فرصت به وجود آوردن یک سری تمرینات، مبتنی بر آموزش‌های آن درس داده می‌شود.
- برای آشنایی با تمام تن‌ها و روابط فی‌مابینشان، عناصر کروماتیک به ترتیب در بعضی از سلفژها از سیستم تنال (بخش اول) معرفی می‌شوند؛ که به جهت تسهیل در تمرین‌های سیستم کروماتیک (بخش دو) مورد استفاده قرار می‌گیرند. هجای مورد استفاده برای تلفظ نام نت‌های کروماتیک در سیستم «دو ثابت» تغییر نمی‌کند و فقط اسم نت بدون در نظر گرفتن علامت تغییردهنده، بیان می‌شود. اما در سیستم «دو متحرک»، هجاها مطابق تصویر زیر تغییر می‌کنند:

Do, di, Re, ri, Mi, Fa, fi, Sol, si, La, li, Ti, Do Do, Ti, te, La, le, Sol, se, Fa, Mi, me, Re, ra, Do

- تمرین‌هایی که براساس گام‌های کروماتیک هستند، بایستی در بخش‌های کوتاه، با تمپوی آرام و تکرار زیاد، همراه با ریتم یا بدون ریتم به‌منظور تمرکز دانش‌آموز بر درست خواندن تن‌ها، انجام شوند.
- تکرارهای فردی یا گروهی، روش مفیدی برای درک فرمول‌های ریتمیک جدید می‌باشد.
- بهتر است معلم تعدادی از سلفژهای هر درس را برای هنرجویان اجرا کند. با این کار، با دقتی که هنرجو در زمان اجرا از خود نشان می‌دهد، می‌تواند تکنیک و احساس موسیقایی خود را وسعت ببخشد و حساسیت موسیقایی خود را ارتقاء دهد.

- دیکته باید بعد از موضوع اصلی هر درس، از هنرجو خواسته شود. اگر دیکته برای هنرجو سخت باشد (به خصوص دیکته‌هایی که در سیستم کروماتیک و آتنال هستند)، ابتدا باید نغمات به تنهایی اجرا شوند و بعد ریتم به آن‌ها افزوده شود. نباید بیش از دو یا سه میزان در یک زمان اجرا شود. بعد از اتمام دیکته، خوب است هنرجو دیکته را بخواند و علائم تمپو و دینامیک را به دیکته اضافه کند.
- لوح‌ها حاوی اجرای تمام دیکته‌ها از درس ۱ تا ۵۱ می‌باشد. دیکته می‌تواند هم در کلاس و هم به‌عنوان تکلیف در منزل به هنرجو داده شود.
- زمانی که هنرجو از توانایی بالایی برخوردار باشد و بتواند دوره آموزشی را سریع‌تر طی کند، معلم می‌تواند بیش از یک درس در هر جلسه آموزش دهد.
- ضمیمه شامل تمرین‌هایی در کلیدهای «دو» و تعویض کلیدها می‌باشد. این تمرین‌ها به تدریج از لحاظ روابط نغمگی و ریتم پیچیده می‌شوند. و معلم باید با توجه به سطح هنرجو تمرین‌ها را انتخاب کند.
- گزیده‌ای از ادبیات موسیقی برای درک بیشتر از سیستم‌های تنال، کروماتیک، مدال و آتنال تحت عنوان نمونه‌های موسیقی ارائه شده است.

توصیه‌هایی به هنرجو

- این کتاب برای کسانی نوشته شده که مایلند به یک موسیقی‌دان حرفه‌ای تبدیل شوند و برای تحقق این مهم، باید متحمل سفری طولانی و پیچیده شوند. پس به راه‌های میان‌بر توجه نکنید و خودتان را به مطالعه و یادگیری دقیق تمام مطالب مختلف ارائه شده متعهد کنید؛ چراکه برای رسیدن به سطح حرفه‌ای، دانستن تمام مسائل مطرح شده در این کتاب، لازم و ضروری است.
- وقتی تمرین‌های تربیت شنوایی را برای تشخیص نغمه‌ها، فواصل و آکوردها انجام می‌دهید، ابتدا سعی کنید نغمات را در ذهن بشنوید، بعد آن‌ها را بخوانید و در آخر با تلفظ نام نت آن‌ها را اجرا کنید.
- سلفژها را در تکه‌های کوچک تمرین کنید و بعد تکه‌ها را به یکدیگر متصل کنید. به علائم تمپو و دینامیک توجه کنید. برای همراهی، به‌طور مدام از ساز استفاده نکنید و فقط به‌منظور تشخیص درست خواندن از ساز کمک بگیرید.
- برای مقابله کردن، با هدف اطمینان از درست‌خوانی، می‌توانید از دستگاه‌های الکترونیکی (که دقت بالایی دارند)، استفاده کنید.
- دیکته‌های درون لوح، فرصتی هستند برای تمرین‌های شخصی. توصیه می‌شود هنرجویان دیکته را زمانی بنویسند که مطالب هر درس را به‌خوبی فرا گرفته باشند. همچنین توصیه می‌شود به دستورالعمل‌های فصل لوح دیکته توجه شود. هر ترک را جداگانه گوش کنید. تکه‌ها را برای نوشتن به خاطر بسپارید، نغمات را بنویسید و در آخر ریتم را به آن‌ها اضافه کنید.

- برای درک بهتر مطلب، اصطلاحات موسیقایی اصلی، بزرگ‌تر نوشته شده‌اند. همچنین اصطلاحات اطلاعات فرعی نیز ایتالیک شده است. این نوع نگارش برای پیدا کردن سریع مطالب مهم، مفید خواهد بود.

مارتا آ. گتزو

درباره نویسنده

مارتا آرکوسی گتزو، پروفسور موسیقی در کالج لیمان (CUNY)، تحصیلات موسیقی را در آکادمی موسیقی رومانی (بخارست) آغاز کرد، در انیستیتوی هنر کالج ملکه کالیفرنیا (والنسیا) ادامه داد و در آخر از کالج کینگزبورگ نیویورک فارغ التحصیل شد.

او سخنرانی‌ها و ماستر کلاس‌های زیادی در ایالت متحده و خارج از آن برگزار کرده است. دانشگاه‌های الینوی، نیویورک، لویزیانا و کالج جی در ایالات متحده و دانشگاه دلاموزیکا (رم، ایتالیا)؛ آکادمی موسیقی روبین؛ کنسرواتوار موسیقی «نیکولو پیچینی» (باری، ایتالیا)؛ کنسرواتوار موسیقی سیبلیوس (هلسینکی، فنلاند)؛ دانشگاه ملی پوزان (کره)؛ کنسرواتوار موسیقی (اودسا، اوکراین) و فستیوال موسیقی کنستانزا (رومانی) مراکز علمی‌ای هستند که خارج از ایالات متحده در آن‌ها فعالیت داشته است. همچنین ایشان چندین سال مدیریت برنامه‌های تربیت شنوایی فستیوال‌های موسیقی در ایتالیا را بر عهده داشت (گوبیو، مونته‌وارچی، آرتزو، تودی و مولفتا).

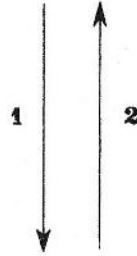
اولین بار، زمانی که به‌عنوان سخنران مهمان در انجمن ملی تحلیل موسیقی ایتالیا شرکت داشت، این کتاب را به مخاطبان معرفی کرد. تا به امروز این کتاب به دو زبان ایتالیایی و کره‌ای ترجمه شده است. از دیگر تالیفات پروفسور گتزو می‌توان به کتاب‌های زیر اشاره کرد:

گنجینه موسیقی کالج کلیسای بزرگ، سن لورنس در مونته‌ورچی. نسخه اصلی. نگارش با نت‌نگاری موسیقی معاصر از نسخ خطی قرن چهاردهم با اضافه کردن سرمقاله. چاپ شده به زبان‌های انگلیسی و ایتالیایی سال ۲۰۰۱.

ترانه‌های حماسی قرن شانزدهم مجارستان، تاریخ و سبک. بوداپست: مجارستان آکادمی علوم، ۱۹۸۹.

etc.

الگوی رهبری کردن میزان $\frac{2}{4}$:

تمرین‌های ریتمیک

a. $\frac{2}{4}$

b. $\frac{2}{4}$

c. $\frac{2}{4}$

d. $\frac{2}{4}$

The musical score on page 52 consists of ten staves of music, all written in treble clef. The notation includes various rhythmic values such as eighth and sixteenth notes, rests, and slurs. The key signature is primarily one sharp (F#), with some staves showing a change to two sharps (F# and C#). The time signatures vary, including 2/4, 3/4, and 4/4. The score is a single melodic line, likely for guitar, and concludes with a double bar line and repeat dots on the final staff.

فهرست منابع

- Apel, Willi. *Gregorian Chant*. Bloomington and Indianapolis: Indiana University Press, 1958.
- . *Harvard Dictionary of Music*. Cambridge: Harvard University Press, 1944. Second Revised Edition, 1969.
- Bacon, Richard Mackenzie. *Elements of Vocal Science, being a Philosophical Enquiry into Some of the Principles of Singing*. n.p.: Pro Musica Press, 1966.
- Brindle, Reginald Smith. *Serial Composition*. London: Oxford University Press, ninth printing, 1986.
- Bukofzer, Manfred F. *Music in the Baroque Era*. New York: W. W. Norton & Co., Inc., 1947.
- Cage, John. *Notations*. New York: Something Else Press, Inc., 1969.
- . *Silence*. Middletown: Wesleyan University Press, 1961.
- Cardine, Dom Eugène. *Beginning Studies in Gregorian Chant*. Translated and edited by William Tortolano. Chicago: G. I. A. Publications, Inc., 1988.
- Chang, Sa-Hun. *Korean Musical Instruments*. Seoul: Seoul National University Press. Fourth Edition, 1997.
- Collaer, Paul. *A History of Modern Music*. New York: The Universal Library, Grosset & Dunlap, 1961.
- Comisel, Emilia. *Musical Folclor*. Bucharest: Editura Didactica si Pedagogica, 1967.
- Crocker, Richard L. *A History of Musical Style*. New York: McGraw-Hill, 1966.
- Foreman, Edward. *The Porpora Tradition*. n.p.: Pro Musica Press, 1968.
- Friedmann, Michael, L. *Ear Training for Twentieth-Century Music*. Yale University Press, 1990.
- Garcia, Manuel. *Hints on Singing*. Canoga Park, Calif.: Summit Publishing Co., 1970.
- Giuleanu, Victor, and Victor Iusceanu. *Tratat de teorie a Muzicii [Treatise on Music]*. Bucharest: Editura Muzicala a Uniunii Compositorilor, 1962.
- Grout, Donald J. *A History of Western Music*. New York: W. W. Norton & Co., 1960.
- Hegyí, Erzsébet. *Solfège According to the Kodály-Concept*. Kecskemét: Zoltán Kodály Pedagogical Institute of Music, 1975.
- Henderson, Willi J. *The Art of Singing*. New York: The Dial Press, 1938.
- Karkoschka, Erhard. *Das Schriftbild der Neuen Music*. Celle: Herman Moeck Verlag, 1966.
- Lang, Paul Henry, and Nathan Broder. *Contemporary Music in Europe: A Comprehensive Survey*. The Norton Library. New York: W. W. Norton and Co., Inc., 1968.
- Mehegan, John. *Jazz Improvisation 1. Tonal and Rhythmic Principles*. New York: Watson-Guptill Publications, 1974.
- Messiaen, Olivier. *Technique de mon langage musical*. 2 vols. Paris: Alphonse Leduc et Cie. Édition Musicales, 1944.
- Myer, Edmund J. *The Renaissance of the Vocal Art*. Boston: The Boston Music Co., 1902.
- Ogson, Harry F. *Music, Physics and Engineering*. New York: Dover Publications, Inc., 1967.

- Parisot, Dom J. *Rapport sur une mission scientifique en Turquie D'Asie*. Paris: Imprimerie Nationale, Ernest Leroux, 1897.
- Parrish, Carl. *A Treasury of Early Music*. New York: W. W. Norton & Co., Inc., 1958.
- Perle, George. *Serial Composition and Atonality*. Berkeley: University of California Press, 1968.
- Persichetti, Vincent. *Twentieth-Century Harmony*. New York: W. W. Norton & Co., Inc., 1961.
- Reese, Gustave. *Music in the Middle Ages*. New York: W. W. Norton & Co., Inc., 1940.
- . *Music in the Renaissance*. New York: W. W. Norton & Co., Inc., 1959.
- Sadie, Stanley, ed. *The New Grove Dictionary of Music and Musicians*. 20 vols. London: Macmillan Publishers Limited, 1980.
- Salzman, Eric. *Twentieth-Century Music: An Introduction*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall, Inc., 1967.
- Schiøtz, Aksel. *The Singer and His Art*. New York: Harper & Row Publishers, 1970.
- Seay, Albert. *Music in the Medieval World*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall, 1965.
- Stone, Kurt. *Music Notation in the Twentieth Century*. New York: W. W. Norton & Co., Inc., 1980.
- Stuckenschmidt, H. H. *Twentieth-Century Music*. London: World University Library, 1969.
- Susca, Anselmo, OSB, and Rosalia Schettini. *Compendio di Canto Gregoriano [An Outline of Gregorian Chant]*. Noci: Edizioni La Scala, 1999.
- Ulrich, Homer, and Paul A. Pisk. *A History of Music and Musical Style*. New York: Harcourt, Brace & World Inc., 1963.
- Vinton, John, ed. *Dictionary of Contemporary Music*. New York: E. P. Dutton & Co., Inc., 1971.

SOLFÈGE, EAR TRAINING, RHYTHM, DICTATION, AND MUSIC THEORY

MARTA ÁRKOSSY GHEZZO

«نقطه قوت این کتاب، ساختار یادگیری و مطالعاتی آن برای تربیت شنوایی از انواع سبک‌های موسیقی-کلاسیک تا مدرن - از مناطق مختلف دنیاست. برای رسیدن به حد عالی نوازندگی، خوانندگی یا آهنگسازی - با تاکید بر بهترین روش آموزش- این کتاب مرجع اصلی به شمار می‌آید.»

پروفسور دو-جین آن، دانشگاه هانژو، سئول، کره

«روش سازماندهی، ارائه و همچنین کیفیت موسیقی‌های مورد استفاده برای تمرین‌ها در این کتاب، انقلابی در این زمینه می‌باشد.»

پروفسور الکساندر وهریزانید، کنسرواتوار موسیقی، آمستردام، هلند

«کافیست به چند درس از این کتاب نگاهی بیندازید تا خیلی زود متقاعد شوید به یک منبع غنی آموزش موسیقی از جهات تئوری و سلفژ عملی و تحلیلی پایه‌ای دست یافته‌اید.»

پروفسور پائلو موزمنچی، کنسرواتوار موسیقی جوزپه وردی، میلان، ایتالیا

«سلفژ این کتاب به دلیل گستردگی و خلاقیت، بی‌نظیر و منحصر بفرد است. دکتر گتزو تمام اطلاعات اساسی و ضروری برای تبدیل شدن به یک موزیسین حرفه‌ای را برای هنرجوها در این کتاب گرد هم آورده است.»

دکترولا دیمیر اسکونیک

بت‌ه‌وون
مرکز موسیقی بت‌ه‌وون شیراز

I SBN 978-622-99405-0-1

9 786229 940501

WWW.BITAPUB.IR

